

Thyl Uilenspiegel, of De gefopte bruidegoms

Hippoliet van Peene

bron

Hippoliet van Peene, *Thyl Uilenspiegel, of De gefopte bruidegoms*. H. Hoste, Gent 1842

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/peen001thyl01_01/colofon.php

© 2017 dbnl

AEN
MEVROUW VAN PEENE,
GEBOREN V. MIRY,
Uit Kunstliefde door den Schryver opgedragen.

Gent, den 4 January 1842.
H. VAN PEENE.

Persoonen.**Liefhebbers.**

THYL UILENSPIEGEL, (*oud 16 jaren*) Mev. Van Peene.

MEESTER SNEDE, *kleermaker.* Mr F. Riessauw.

SIMOEN, *minnaer van Griselde.* Mr L. Degerickx.

IDOMENEUS TEEDERHART, *een soldaet der Nachtwacht.* Mr E. Lauwers.

GRISELDE, *pupil en dienstmeid van Snede.* Jufv. P. Miry.

De Schryver verhoopt dat de Heeren en Jofvrouwen, liefhebbers die de verschillende rollen in dit stuk geschapen hebben, het hem niet ten kwade zullen duiden dat hy hun naem in zyn werkje heeft laten vloeijen, wel overtuigd zynde dat zulkdanige tooneeltalenten niet onwaardig zyn tot de nakomelingschap over te gaen.

Het tooneel heeft plaets in eene stad van Vlaenderen in de jaren
1300.

De persoon, aen het hoofd der tooneelen geplaetst is altyd aen de linker zyde van den aenschouwer.

Thyl Uilenspiegel of de gefopte bruidegoms, kluchtspel.

Het tooneel verbeeldt eene kamer ten huize van Meester Snede.

Eerste tooneel.

GRISELDE,

bezig met een rok uit te kloppen.

Welaen! nog eerst dit wambuis naer de Sint Salvatorsstraet, by meester Winrik gedragen, en dan... O hemel! dan is het 't groote werk: ik trouw met baes Snede, myn meester en voogd, en zeg een' laetsten vaerwel aen liefde en geluk. Ach! Simoen! gy waert de gene met wien ik eens zalig myne dagen had mogen slyten; maer de Hemel, helaes! heeft het anders beschikt! En toch... ik wenschte voor alles ter wereld dat dit huwelyk mislukken kon, zonder dat nogthans de weigering van mynen kant mogt voortkomen.

(Men hoort Uilenspiegel achter de schermen het begin van het volgende lied zingen.)

Ha! daer is onze vriend Thyl, die altyd vrolyk is.

Tweede tooneel.

GRISELDE, THYL UILENSPIEGEL.

THYL,

vrolyk.

N.º 1. Nieuwe zangwyze door P. Miry.

En joep! joep! joep! joep! joep! joep! joep!
 De boer eet pap, de heer eet soep,
 En Thyl roept uit: Vivat de vreugde!
 En joep! joep! joep! joep! joep! joep! joep!
 Vivat de vreugd! is myn geroep. *(bis)*.
 't Leven zal my niet vervelen,
 Zoo lang ik maer zingen kan;
 Zoo lang ik een pots mag spelen

't Zy aen boer of edelman.

Ja de menschen, zonder spotten,
 Zyn gemaekt, dat 's buiten kyf,
 Om d'een d'andren te bedotten;
 Vraeg het maer aen Adam's wyf.
 En joep, joep, enz.

N.º 2.

't Is nu ruim vyf duizend jaren
 Dat vrouw Eva 't voorbeeld gaf.
 Hoe-veel, in de grap ervaren,
 Liggen er sints al in 't graf!
 Koning, staetsman, regtsgeleerde,
 Doctor, klerk en praktisyn,
 Zullen altyd, spyts hun weerde,
 By my grappemakers zyn.

En joep, joep, enz...

Dag Griselde!... myn zoetertje! myn suikerhartje!... zeg my eens, wanneer vieren wy de bruiloft....

(Zingende.)

Seldeken, Griseldeken, wanneer zal 't zyn?
 't Avond in den avond in het maneschyn?...

GRISELDE.

Ach! ja! spot maer met myne droefheid met al myn verdriet.

THYL.

Zie eens die bedrukte Griselde daer staen. - Laet hooren! laet hooren, hermelyntje! wat schort er aen?... Hebt gy een tooverdrank noodig... spreek, ik kan u dienen... Ik ken onder andere zekere flesch die....

GRISELDE.

Ach! zwyg... wat zou my heden een drank of flesch baten... Hebt gy dan vergeten dat het heden de groote dag is.

THYL.

De groote dag!... De groote dag van wat?

GRISELDE.

Wel dat ik met baes Snede moet trouwen.

THYL.

Hoe! myn lammetje! de oude meent het dan nog altyd in ernst? Maer wacht... zoo eens niet geboerd... Ik heb ook nog myn woord in 't kapittel te zeggen.... Vriend

Simoen bekleedt dan nog altyd de eerste plaets in dit vlamvend hartje.

GRISELDE,

zuchtende.

Ach! ja....

THYL.

Hemel! van hoe diep komt dat zuchtje! Welnu! laet my geworden.

GRISELDE.

Hoe! weet gy al iets?... Hebt gy eene grap by de hand om my uit deze verlegenheid te helpen.

THYL.

Of ik iets weet? of ik eene grap by de hand heb?... By voorbeeld!... en gy vraegt het aen my?.. aen my? Maer kent gy dan Thyl Uilenspiegel niet?

N.º 2. *Nieuwe zangwyze door P. Miry.*

'k Ben de koning, 'k ben de koning,

'k Ben de held,

'k Ben de held der grappenmakers.

'k Ben de koning, 'k ben de koning,

'k Ben de held,

Uit den kant,

Want

'k Ben de groote Turk van 't grappenland.

Luister wel: ik ben de held

Van duist grappen wel geteld:

Van de boonen in den haerd,

Van den ridder met zyn paerd,

Van den ganzenweg, en grap,

Van de kinders en den pap,

Van het paerd van Knesselaer

Waer ik op zat met myn vaêr.

'k Ben de koning, 'k ben de koning, enz.

Tweede couplet.

Luister wel: ik ben de held

Van duist grappen wel geteld:

Van de kiekens aen de koord,
 Van den pachter roepend: moord!
 Van den koordendansers list,
 Van den kinderschoenen twist,
 Van den bakker en zyn brood,
 Van al d'eijers in den schoot,
 Van den biekorf en 't geschrei.
 Van de dieven: ei! ei! ei!
 'k Ben de koning, 'k ben de koning, enz.

Derde couplet.

Luister nog: ik ben de held
 Van duist grappen wel geteld:
 Van den pachter met zyn kalf,
 Van den doctor en myn zalf,
 Van den vrek en van zyn zwyn,
 Van den buil in 't maneschyn,
 Van drie blinden met den weerd,
 Van den ezel die I A leert.
 'k Ben de koning, 'k ben de koning,
     'k ben de held,
 'k Ben de held der grappenmakers.
 'k Ben de koning, 'k ben de koning,
     'k ben de held,
     Uit den kant,
     Want
 'k ben de groote Turk van 't grappenland.

GRISELDE.

Ach! beste vriend Thyl!... kyk, als ge my dit mael kunt redden dan zal ik denken dat gy meester boven meester in het vak van grappen zyt.

THYL.

By myne lieve ziel! zulk een tortelduijfe van een ouden gier zoo als baes Snede te laten kraken, dat ware iets dat ik my nimmer zou vergeven, en ik zal u uit zyne klauwen rukken of er mynen naem by verliezen.

GRISELDE.

O myn vriend! wat zal ik u niet verschuldigd zyn?

THYL.

Niets dan my te noodigen op de bruiloft van Simoen en Griselde, en de gunst te genieten van den aenstaenden eersten kleinen zyne eerste pots te leeren spelen.

GRISELDE.

Ho! potsen zoo veel als ge wilt!...

THYL.

N.º 3. Stemme: *'K ben laest in d'helle geweest.*

'K ben reeds van nu af verheugd...

Hemel! wat zullen we dansen...

Ik kroon bruidjes huis met groente en bloemen kransen.

Wy klinken,

Wy drinken

Eerst bier en dan wyn.

Wy springen,

Wy zingen

Een schoon drinkrefryn.

Ach! Griselde 't zal wat zyn!

Tweede couplet.

Ziet ge baes Snede daer staen...

Lieve deugd! wat blauwe scheene!

Zulke schoone meid: hy zou er schier om weene.

Wy klinken,

Wy drinken,

Een goed glasje wyn.

Wy spotten

Als zotten,

Met zyn harte pyn;

Ach! Griselde 't zal wat zyn!

GRISELDE.

Welnu! ik vertrek, en laet alles aen uwe listenverzinning over.

THYL.

N.º 4. stemme: *Soyons Bons-capucins.*

Ho! maek u niet verlegen;

Dit beetje is geen spek

Voor baes Snede 's bek.

Ho! maek u niet verlegen...

Ik speel hem wel 'nen trek,
Kwek! kwek!..

TE SAMEN.

Ik speel hem wel 'nen trek:
Kwek! kwek!

GRISELDE.

Ge speelt hem maer 'nen trek.
Kwek! kwek!

Griselde vertrekt.

Derde tooneel.

THYL, alleen.

Die arme meid! wy zullen wel wywater tegen dit huwelyk weten te werpen. - Zy mint vuriglyk haren Simoen... Dat is gemakkelyk om te begrypen. Wel! by myne lieve ziel! een meisje zoo als zy is niet gemaekt om met een weerwolf of bieteboom te verkeerem. - Haer Simoen is jong, niet onaerdig... Zy is het poezeligste dingetje dat God ooit geschapen heeft, en te droes soort zoekt soort... De duivel zei het ook, en nam den schouwvager by den kop... Kon hy nu eens den snyder by den kop vatten en hem in geen acht dagen uit zyne vervaerlyke klauwen loslaten, dan zou ik nog al zeggen dat de duivel mensch is, en onze Griselde ware uit 't verdriet. Nu den droes zullen we juist wel ontberen en gelyk men zegt: Een goede schaper wacht zyne kudde alleen.

(Baes Snede zingt.)

Maer daer is de baes! hy zingt... hy is vrolyk... De oude meent zich van daeg op een lekker beetje te vegasten en denkt niet dat hy de schotel misschien ydel vinden zal. - Welaen! mondje digt, en die 't geluk heeft leidt de bruid naer de kerke.

(Hy neemt een rok van de tafel en houdt zich bezig met dien uit te kloppen.)

Vierde tooneel.

THYL, BAES SNEDE.

BAES SNEDE.

N.º 5. stemme: *Ma commère quand je danse.*

Ei! hoe kan het toch gebeuren!
'k Kryg het loon van myne trouw.

Heden staek ik al myn treuren,
 Want Griselde wordt myn vrouw.
 Praet maer langs hier,
 Praet maer langs daer,
 Dezen avond is het klaer.

Tweede couplet.

Men zegt my: 'g' hebt zestig jaren;
 't Rhumatismus mat u af.
 Wat? zoudt gy nu nog gaen paren?
 Wel denk liever op uw graf.'
 Praet maer langs hier,
 Praet maer langs daer,
 Dezen avond is het klaer.

THYL,

(veinzende niet te hooren, terwyl hy zingt.)

Jan, mynen man zou ruiter worden
 Kon hy geraken aen een paerd.

(Hy neuriet de rest van het lied.)

BAES SNEDE.

Ha! jongen! goed zoo... naerstig aen 't werk? Zoo is 't dat ik het hebben moet.... Ga voort, ga voort! en ik beloof u dat wy van avond gebrade worsten zullen eten.

THYL.

Gebrade worsten! welkom heilige vieravond! 't heeft eene goede weke geweest. - Lekker! lekker! baes... en dat ter eere van wat Heiligen? zonder onbescheiden te zyn?

BAES SNEDE.

Stil! het is nog een geheim.

THYL,

terzyde.

Hy komt by den duivel te biechte.

(Luid.)

Gy maekt my nieuwsgierig,

BAES SNEDE.

Weet gy nog niets?

THYL.

Van uw geheim? neen, zeker niet, baes.

BAES SNEDE.

Eene groote zaek... eene zaek van belang... eene zaek van... kortom eene zaek.

THYL.

Bah!

BAES SNEDE.

Ja jongen! - kunt gy niets vermoeden?

THYL.

Neen, waerachtig niets...

BAES SNEDE.

't Verwondert my... hoe! ziet gy zoo niets vreemds, niets buitengewoons, niets raers in myn gezicht?

THYL.

Ik zie dat de bochel, die op uw voorhoofd staet, geweldig gezwollen is.

BAES SNEDE.

't Is dat niet... dat komt van mynen hoed. Ik zal dien doen verwyden. - Vindt gy niet dat myne wezenstrekken iets byzonders laet doorschynen; by voorbeeld eenige aendoening?

THYL.

Ezel die ik ben van u niet te kunnen begrypen! Uw jicht plaegt u weer... 't is verandering van weder, baes... Wy zullen u dezen avond in doeken leggen en goede treksels op de voeten warmen.

BAES SNEDE.

Welneen.. jongen! het is myn jicht niet.. het is de aendoening van vreugde, van blydschap die in myn gezicht doorschynt.

THYL,

zich vermakende.

't Is ongelooflyk hoe dit een mensch kan veranderen... gy ziet er uit, baes, gy ziet er uit...

BAES SNEDE,

gevleid.

He! he! scheid uit... vleijer; zeg, hoe zie ik er uit, he?

THYL.

Verschrikkelyk leelyk, baes! Het gezicht in eengekrompen... vast eene ondermynende en verteerende kwael.

BAES SNEDE.

He! Thyl! wat zegt ge!... gy doet my beven als een riet.

THYL,

met plegtigheid hem den pols voelende.

Hevige ontsteking in het bloed... dubbel verhaestende pols.... Ten minste een paerdekoorts op 't lyf.

BAES SNEDE.

Denkt gy dat: en hoe kan ik dan zoo vrolyk zyn?

THYL.

Een iteeken van ylhoofdigheid, niets anders. Vrolykheid zonder oorzaak, beginsel van krankzinnigheid.

BAES SNEDE.

Welneen! myne vrolykheid is niet zonder oorzaak... oordeel zelf: Ik ga... Thyl... luister wel, het is myn groot geheim... ik ga trouwen.

THYL.

Heere Jemini! schielyk een heelmeester, eene aderlating! koud water! koud water!

BAES SNEDE.

Blyf my van het lyf! uw heelmeester en uw koud water waren genoeg om my van schrik de koorts op den rug te jagen. - Ik ga trouwen zeg ik... trouwen in ernst.

THYL.

Ach! myn arme meester, myn arme baes Snede, raekt buiten westen.

BAES SNEDE.

Neen! neen! ik ben, God lof! nog van zessen klaer. Ik weet wel dat men dit eene dwaesheid, een zotte luim in myne jaren noemen zal, maer ik laet de wereld praten, en laet er my weinig aengelegen.

THYL,

terzyde.

Er is geene mogelykheid om hem te doen gelooven dat hy fut.

BAES SNEDE.

Ach jongen! gelukkig voor my dat ik 't duivinnetje in tyds heb weten te temmen; 't schelmtje ging my ontvliegen om by eenen anderen duiver te gaen korren.

THYLr,

terzyde.

Wat praet hy van duiver en duivinne? gaet hy nu van snyder duivenmelker worden.

BAES SNEDE.

O myn vriend! 't zal zulk een goed huisgezin zyn!

THYL.

Wie? uw duiver en uwe duivinne?

BAES SNEDE.

Wel neen! ik en zy...

THYL.

Wie! zy?

BAES SNEDE.

Hoe kunt gy niet raden? de schoone Griselde en ik.

THYL.

Ha! Griselde is de duivinne!

(terzyde)

, mogt er eene goede kat den duiver pluimen.

BAES SNEDE.

Ja! ja! ik heb om zoo te zeggen haer jawoord en dezen namiddag wordt alles geredderd. Ik zeg vaerwel aen de vermaken en genoegens van 't jongmans leven en neem dienst onder het gild der teedere, gevoelige en geregelde echtgenooten.

THYL,

terzyde.

Ja! dat zou een fraeije koekoek te meer in de wereld zyn.

BAES SNEDE.

He! wat zegt gy?

THYL.

Ik zeg: dat zal een fraei paer te meer in de wereld zyn.

BAES SNEDE.

Ha! zoo is het goed. Welaen! in middels dat ik my met eenige kleinigheden voor de omstandigheid ga bezig houden, zult gy de rest van ons werk afmaken. Ik wil niet dat myne kalanten zeggen dat de liefde my myne affaires doet verzuimen. Hier hebt gy een schoon stuk laken; snyd my daer eens een knappen wolf uit. Dit gedaen zynde, dan hebt gy nog een fluweelen rok waer aen er nog iets te doen is. Ik heb dien binnen twee uren noodig... Zet de kraeg er rap boven op en gooi my de mouwen daer eens handig in. Maer myn kind! gy moet fyn en met korte steken naeijen, en zorgen dat men uw werk niet ziet.

THYL.

Zeer goed, meester!

(Ter zyde.)

Ik zal in 't donker naeijen.

BAES SNEDE.

Te meer is het niet noodig u andermael aen te bevelen van de twee roekelooze vlinders, die het meest rondom myne teedere zonnebloem komen zwerven in het oog te houden. Ik begeer dat gy ze beiden, zeer beleefdelyk, met een schop, aen de deur zette, zoo zy de vermetelheid hadden, gedurende myne afwezigheid, hunne stoute vlugt tot in myn huis te beproeven en hier te komen neêrstryken.

THYL.

Zyt gerust, baes, en komen zy te naby, dan neem ik de groote schaer en knip hun, in twee tellens, onmenschelyk de vlerken af.

BAES SNEDE.

Heerlyk gedacht! beste vriend! heerlyk gedacht.... Ik betrouw my op u... op u alleen, gy zyt een jongen van goede inborst. - Ha! Ik wist wel dat ik in u den knecht gevonden had dien ik hebben moest. - Vaerwel! gy zyt myn vertrouwen waerdig... Jongen van goede inborst.

THYL,

ter zyde.

Arme man! Hy meent dat hy Ons Heere by de beenen heeft, en hy heeft den duivel by den staert.

BAES SNEDE.

Werk naerstig, zeer naerstig, jongen, en...

N.º 6. Stemme: *Anne Mietje ging uit vryen.*

Vaerwel! vriendje, wees bescheiden,
Mondje digt, en zorg voor al
Dat gy u niet laet verleiden,
Door dat wind'rig poppental.
Ja, dat is hun straf;
Knip maer toe, knip hun' vlerken.
Ja, dat is hun' straf;
Knip maer toe, knip maer af.

TE SAMEN.

Ja, dat is hun' straf; enz.

(Baes Snede af.)

Vyfde tooneel.

THYL, alleen.

Ja, knip maer toe... Neem u in acht dat gy zelf in de knip niet gevangen wordt, oude lapper van versleten broeken! die zich vermeet, op zyn vyf-en-zestigste jaer wel gemeten, verliefd te zyn op een onschuldig hartje van achttien jaren. Als of de liefde kon bestaen tusschen eene mand met oude vodden en een man die niet dan van zyn jicht en hoest kan spreken. Ho! myn plan heb ik reeds hier, en dezen avond zullen wy lachen of myn naem is geene Thyl Uilenspiegel. Welaen! laet ons intusschen eens overleggen wat hy my daer al te doen heeft gegeven. Eerst een knappen wolf te snyden uit dit stuk laken... goed, dat zal wel gaen... vervolgens deze mouwen in dien rok te gooijen en de kraeg er boven op te zetten... Dat is niet moeijelyk; en eindelyk fyn en met korte steken te naeijen zonder dat men myn werk ziet... O dat zal van zelf gaen. - Werk naerstig, zei hy my ook... werken is zalig, zei 't begyntje en zy deedt niets. De lust bekruipt my om te doen zoo als 't begyntje. - Kom! kom! wy zullen maer eens zien. -

(Hy kruipt op de tafel en zet zich aen 't naeijen.)

Zorg dat men uw werk niet ziet, zei hy. - Welnu! hy zal moeten goede oogen hebben die eene steke zal kunnen zien.

(Hy neemt een stuk laken en bedekt er mede 't werk waer aen hy bezig is.)

Eerste couplet.

N.º 7. stemme: *Van het kwezelken.*

Sa! jongen, naei maer vlytig
 De naeld doet wonderheên.
 Van koning en van herder
 Maekt zy de broek aen een.
     Laet ons noch garen,
     Noch naelde sparen.
 Voor scheur is er geen deerenis.
 En naei zop lang er garen is.

TWEEDE COUPLET.

Sa! jongen, naei maer vlytig;
 Dat zegt alom de baes.
 En men doorsteekt zyn vingeren,
 En nog is 't dan geraes.
     De baes gaet klinken,
     De baes gaet drinken,
 Naei maer tot dat het zondag is,
 Daer is voor u geen deerenis.

Zesde tooneel.

THYL, IDOMENEUS.

IDOMENEUS.

N° 8. stemme: *Si j'étais le roi Jean.*

Ik ben een kloek soldaet,
 Die de gevaren tarte;
 Geen meid die Teederharte
 Een ure wederstaet.
 Wanneer zy my zien nadren,
 Met flink en fier gebaer,
 Dan roepen zy te gadren:
 Wat knap soldaet is daer.
 Oh!

Ha! myne schoone Galathea is daer niet? God Mars op vleugelen van Cupido gedragen, vindt den post door eene teedere Venus verlaten op 't punt van voor hare voeten neder te leggen, een vlammend hart, en deze pas ontlokene mosroos. Ik vleide my haer dit zinnebeeld der twintigjarige onschuld en der gevoelige schoonheid als een offer myner inwendige gevoelens te mogen opdragen, daer 't is gelyk, verschoven is niet verloren. Myn hart [bl]yft niet te min aen den zelfden graed van warmte en de [bo]sroos zal ik in 't water zetten.

THYL,

voorts naeijende.

Ha! zyt gy daer? oorlogszuchtig kroost van Bellona! glorie der stadssoldaten en de schrik der tappers na [het l]uiden der klok.

IDOMENEUS,

verwaend.

Idomenëus, sergeant der nachtwacht, bygenaemd Teederhart, uit hoofde der menigvuldige liefde verklaringen waer aen ik my dagelyks blootgesteld zie en my somtyds verwaerdig my gevoelig te toonen.

THYL,

ter zyde.

Verwaende nachtuil.

(Luid.)

Zeg eens, nachtwacht!

IDOMENEUS,

fier.

Sergeant, duizend rapieren!

THYL.

Welnu! Sergeant, duizend rapieren! zeg eens, wat beteekent deze monster-roos die gy daer in uwe hand hebt?

IDOMENEUS.

Stilte! snyder.... De snyders zyn niet gesneden om iets van 't gevoelen te begrypen.... Eene roos in uwe hand ware gelyk eene schaer in myne schee... dat zou my tot niets dienen.

THYL.

Dat zou dienen om uwe roos wat te kortvlerken.

IDOMENEUS,

gestoord.

Dat zou dienen om uwe ooren af te knippen, snyder!

THYL.

Nachtwacht!

IDOMENEUS.

Sergeant! duizend rapieren!

THYL.

Nu goed... sergeant duizend rapieren! - Luister dappere en schoone sergeant! ik heb u iets te zeggen: Doe my het vermaek van heen te gaen.

IDOMENEUS.

Snyder!

THYL.

Nachtwacht!

IDOMENEUS.

Eerbied aen het achtingswaerdige korps der nachtwacht in 't algemeen en aen den sergeant Idomenëus, bygenaemd Teederhart, in 't byzonder. Wie heeft er u den dubbelzinnigen en weinigh euschen last gegeven van my aen de deur te zetten?

THYL.

Iemand die er 't regt toe heeft; de meester van het huis.

IDOMENEUS.

De oude snyder! myn gryze medevrijer? ik zal hem [to]eroepen om met my het rapier te trekken en hem dooden.

THYL.

Een rapier is geen snydershalm; hy handelt niets dan de schaer en heeft my bevolen de roekelooze vlinders hun' vlerken af te knippen, zoo zy te naby zyne geliefde zonnebloem, de schoone Griselde, kwamen zwerven.

IDOMENEUS.

Maer die snyder is dan een bloeddorstige tweevoeter? - Geduld! het is geen gedrogt van zyn slach, 't welk dat bloempje van onschuld en deugd zal plukken. Zy zal aen [m]y zyn gelyk de glorie aen den dapperen; gelyk alle teedere harten van jonge meisjes aen een knappen en moedigen [...]eveling van Bellona. - En gy weet niet, gy snyder, al wat ik voor haer, voor de schoone Griselde opoffer. Maer [o]ok, ik moet haer regt doen, het meisje is verzot op my. Ik doe afstand van 't zoete ambacht van veroveringen te [d]oen; ik word ongevoelig, ja snyder, ongevoelig aen duizend stemmen van Engelen en Godinnen die my onophoudelyk met hare liefde achtervolgen en ik sluite my met de koningin van myn hart in een eenzaam verblyf op, waer wy de zuiverste minnevlam onze twee teedere harten in den kelk des geluks laten versmelten.

THYL,

terzyde.

Hy liegt gelyk 'ne wachter... ik heb geweldig lust van [d]en windmaker een goeden trek te spelen; want ik weet dat Griselde hem niet kan lyden.

(Overluid.)

Dappere veroveraer!

IDOMENEUS.

Jonge snyder!

THYL.

Ik moet u een geheim zeggen.

IDOMENEUS.

Zeg, ik ben bescheiden gelyk 't wachtwoord.

THYL.

Welnu! dezen avond trouwt baes Snede met Griselde. - 't Arme meisje wordt het slagtoffer van hare onderwerping, zoo er in tyds haer niemand komt verlossen, en zy heeft op u gerekend.

IDOMENEUS.

Duizend rapieren! hoe de gryze kop zou die vermetelheid hebben!... Hy zou my durven trotseren! my, Idomenëus, sergeant der nachtwacht, bygenaemd Teederhart.. O neen! neen... dat zal nimmer gebeuren... ik zou haer liever stormenderhand innemen... haer schaken! - Maer stel u gerust, schoone Arcidne; uw Jason is hier, bereid om u uit dezen snydersdoolhof te rukken.

THYL.

Welnu; daer toe weet ik een eenvoudig middel.

IDOMENEUS.

Ik weet er twintig, ik... maer laet hooren: welk is uw eenvoudig middel, eenvoudige snyder? Het is altoos goed van met zachtheid te beginnen, ofschoon dit weinig met myn karakter overeenkomt, en dat myn zwak... kortom, men luistert reeds jongheid!

THYL.

Dezen avond trouwt gy met Griselde in de plaets van den ouden.

IDOMENEUS.

Steekt gy den draek met my, snyder?

THYL.

Neen, maer gy steekt den draek met den gryzen. Ik spreek den pastor voorop, schik alles by hem voor uw huwelyk met Griselde, leg uwe hand in die uwer bruid en laet aen de liefde de zorg om het overige te doen.

IDOMENEUS.

Voortreffelyk geredeneerd, jonge snyder! Nader... gy zyt waerdig de hand eens dapperen te drukken... Maer de gryze?

THYL.

Dat gaet my aen... Laet u geleiden, en gy zult te vreden zyn.

(Ter zyde.)

Gelyk een hond die van den stok gehad heeft.

IDOMENEUS.

Maer zyt gy verzekerd van Griselde's toestemming?

THYL,

half spottend.

Wel! is het meisje niet verzot op u.

IDOMENEUS.

Dat moet ik bekennen!...

THYL.

Bemint gy haer ook niet.

IDOMENEUS.

Ja! die eer heeft ze.

THYL.

Welnu dan! vertrek... laet my alles beramen en kom binnen eene halve uer hier terug, gereed om het echtaltaer te naderen.

IDOMENEUS.

Ik zal tegenwoordig zyn op 't appel van Cupido met al de liefde die een gevoelig hart voor het voorwerp van zyne keus kan voeden. - Vaerwel, jonge snyder...

(Ter zyde.)

Ik ga de mosroos in het water zetten.

THYL.

Vaerwel! schoone verleider...

IDOMENEUS.

N.º 9. Stemme: van den reuzendans.

O! wat vreugd, wat zoete vreugd! *(bis.)*

Die my 't hart verheugt.

t' Avond zyt g'aen my,

Schoone bloeme!

t'Avond zyt ge bly

Aen myn' zy.

THYL.

t' Avond zyt ge bly,

Schoone bloeme.

T'avond zyt ge bly

Aen zyn' zy.

(Idomeneus af.)

Zevende tooneel.

THYL, alleen.

Ha! ha! ha! gevangen de dappere sergeant der nachtwacht gelyk een teryntje in de vogelknip.

N.º 10. stemme: Troef klaveren heere!

Troef klaveren heere!
'k Lach my heden zeker vet.
Ge zult hen hooren schreeuwen,
Kryg ik hen in 't net.
Te foppen een veroveraer,
Een vrijer van ruim tachtig jaer.
Troef klaveren heere! enz.

Dat is altoos een... hy kruipt er gemakkelyk in, die daer... Wy zullen zien of de oude hem wil volgen. - Laet ons intusschen de rest van het werk afmaken; tyd zal raed geven. -

(Hy neemt een stuk laken.)

Hier is dus de stof waeruit ik een wolf moet knippen... laet ons eens zien of wy iets daer uyt kunnen krygen.

(Hy zet zich aen 't snyden.)

Achtste tooneel.

THYL, SIMOEN.

SIMOEN,

schielyk binnen komende.

Het is dan waer! men ontrukkt my Griselde?

THYL,

veinzende hem niet te hooren en met kryt afteekende.

Daer nemen wy den kop met de twee ooren... en dan...

SIMOEN.

Ach! lieve Thyl! antwoord en zeg my dat ik slecht gehoord heb.

THYL,

zonder zich om te keeren.

St... st... een weinig geduld...

(By zich zelven.)

Hier hebben wy den staert... goed... nog tamelyk lang...

SIMOEN,

ongeduldig.

Maer in 's hemels naem. - Help my uyt deze onzekerheid.

THYL,

even.

Zyne twee achterste pooten... best!... zyne twee voorste... uitmuntend! zoo komt hy er goed uit.

(Thyl doet menigmael teeken van te zwygen.)

SIMOEN.

Het is om te bersten.

THYL.

Nu eene goede sneê van de schaer...

(Snydende.)

Maer wakker toe... zoo... zoo... vier stokken voor de pooten...

(Hy breekt een stok in vier stukken.)

En daer hebt ge den schoonsten wolf dien Onze Lieve Heere ooit onder de kap des hemels geschapen heeft.

(Hy plaetst den wolf op de vier stokken regt op de snyderstafel.)

Welnu! wat begeert gy?

SIMOEN.

Zult gy eindelyk willen hooren?

THYL.

Luister toch, vriend Simoen! affaires gaen voor alles. - Myn meester had my bevolen een wolf te maken, en ik kon toch niet... kyk eens! hoe vindt gy het beest?

SIMOEN.

Ach! zwyg... zwyg... ik heb geen lust om te lachen... Gy weet wel wat er voorgevallen is.

THYL.

Welnu! wat is er voorgevallen? is uwe kat in de kraem?

(Ter zyde.)

Volgens de bevelen van den baes mag ik myn werk niet laten zien.

(Hy bedekt den wolf met een stuk goed.)

SIMOEN.

Is het waer dat de sergeant Idomenëus met Griselde trouwt en dat dezen avond alles moet voltrokken worden?

THYL.

Ha! ha! de windmaker heeft al gepraet.

SIMOEN.

Hy zelf heeft my daer zoo eerst van onderricht. Hy zegt dat het door uw toedoen en bezondere goede zorg is.

THYL.

Waerlyk!

SIMOEN.

Ik ben gram geworden, om dat ik het niet gelooven kon.... Ik heb hem gescholden voor een... ik weet niet wat al... dan heb ik zyne woede ontstoken... Hy heeft my be-

roepen om te vechten. Vermete de die ik ben; ik die my nooit met zulke slechte dingen bemoeid heb. - Hy verwacht my op de vest, om my te dooden... He! my dooden..

(Met een oproerig gelaet.)

Welnu! neen... struikroover... menscheneter! ik zal naer uwe byeenkomst niet gaen... ja, ik veracht u te veel om met u te vechten

(Ter zyde)

En te meer ben ik te bang.

THYL.

Stel u maer gerust... daer is geen perykel.... De snoever zal het zelf niet wagen. Hy is gekend.

SIMOEN.

Ach! zoo veel te beter... niet dat ik bang ben... maer men bevindt zich niet gaerne tusschen vier oogen met een man die min omslag maekt om een mensch aen zyn rapier te rygen, gelyk hy zegt, dan gy om eene naelde te draden.

THYL.

Ja! ja! zeggen is geen bewys.

SIMOEN.

Thyl! is het dan wezenlyk waer, dat gy dat leelyk mensch in zyne huwelyks ontwerpen wilt bystaen.

THYL.

Ja... de sergeant is nooit beter gefopt geweest dan heden.

SIMOEN.

Wa zegt ge? zyn huwelyk!...

THYL.

Eene verzinning van myn fatsoen om den windmaker eens razend te doen worden. Ha! wel zeker! trouwen met Griselde... hy! - Men zal hem zulke beetjes beschikken, den kazernheer!

SIMOEN.

Het is dan niet waer! Ach! wat ben ik gelukkig.

THYL.

Een oogenblik... er zyn andere vyanden te bestryden.

SIMOEN.

Wat! andere vyanden?

THYL.

Baes Snede, myn meester legt de hand op de zoete lieve.

SIMOEN.

Verklaer u, in 's hemels naem!

THYL.

Nu luister! Griselde bevondt zich, twaelf jaren oud zynde, ouderloos en zonder eenige bloedverwanten in de wereld. Haer vader bezat in baes Snede een getrouwen vriend en beval by zyn sterfbed hem het troetelkindje aen, hem tevens de magt gevende om over haer, naer goed dunken, te beschikken. Sedert eenige jaren een potje zonder deksel, 't is te zeggen weduenaer geworden zynde, had baes Snede nog nooit eenmael de zotte gedachten gekregen van een deksel op zyn potje te passen 't is te zeggen van te hertrouwen, toen eensklaps Griselde 's omgang met u vernemende, en vreezende in haer den steun van geheel zyn huishouden te verliezen, hy op eenen goeden morgen zyn besluit neemt, in nuchtend japon metzyne slaepmuts op haer zyne liefde komt verklaren en tegelyk 't ja woord afvraegt, Griselde heeft hem acht dagen verzocht om zich te bedenken; van daeg verschynen ze... zy zegt noch boe noch ba... de oude neemt het voor gereed geld hy trouwt er mee en zie daer van stukje tot beetje de gantsche geschiedenis.

SIMOEN.

Wat hoor ik!

THYL.

By myne lieve ziel! de zuivere waarheid...

SIMOEN.

Maer baes Snede weet dan niet dat ik Griselde bemin, teederlyk bemin en, dat myn vurigste wensch, myne eenigste begeerte is haer tot myne vrouw te maken.

THYL.

't Is juist om dat hy weet dat het uw vurigste wensch uweeenigste begeerte is, dat hy u 't meisje kabast met min omslag dan een stuk laken door t' oog der schaer.

SIMOEN.

Ho! 't is schande; 't is afgrysselyk! voor een gryzaerd van zich aldus te gedragen. Ik kon hem reeds weinig lyden, maer thans... ho! thans verfoei ik hem uit gansch myn

hart. Na al de poogingen die ik by myn oom gedaen heb om met Griselde te mogen trouwen... en nu dat alles geredderd is, dat ik zyne toestemming heb; dat ik maer myne bruid by de hand te nemen heb om naer de kerke te geleiden.... Ho! kyk! ik weet niet wat ik dien baes Snede al zou wenschen! maer ik geloof dat ik hem ten minste honderd voet onder de aerde zou willen hebben.

THYL.

Daer zou hy zeker best van al zitten. Nu luister, er is een middel om alles naer uwen wensch te schikken.

SIMOEN,

Thyl omhelzende.

Is het mogelyk! ach! myne goede, myn beste vriend Thyl!

THYL.

Wat zoudt gy zeggen indien ik dezen avond den sergeant en den baes elk eene goede grap speelde en u met Griselde deed trouwen?

SIMOEN.

Ho! dat ik u 't leven verschuldigd zal zyn.

THYL.

Welnu! doe schielyk uw huwelyks-contrakt opmaken, begeef u zonder uitstel naer de pastory, kondig uw huwelyk aen en zeg dat gy nog voor den avond wenscht verloofd te zyn.

SIMOEN.

Zeer goed! maer....

THYL.

Bekommer u verder met niets, en laet my alleen de zorg om u beiden gelukkig te maken.

SIMOEN.

En Griselde?

THYL.

Zyt gerust, wy zyn twee dieven in eene kerke... maer spoedig! spoedig!....

SIMOEN.

Ik loop... ha! daer is juist Griselde zelve.

Negende tooneel.

DE VORIGEN, GRISELDE.

SIMOEN.

Zyt gy daer? lieve vriendin? ik moest u beknorren, 't is waer, om dat gy de voorkeur gegeven hebt aen een ouden lapper, een mensch die u ongelukkig zou gemaekt hebben; maer ik zal 't niet doen om dat ik te gelukkig ben en dat gy dezen avond myn vrouwtje zult worden.

GRISELDE.

Helaes! Simoen, gy weet dan niet?

SIMOEN.

Ik weet alles... maer stel u gerust, hier is onze verlosser.

GRISELDE,

verheugd.

Zou het mogelyk zyn... Hoe? gy hebt reeds een middel gevonden?

THYL.

Hebt gy daer één oogenblik aen getwyfeld? Een middel waer van ik u de goede uitkomst voorop kan waerborgen; maer wy hebben geenen tyd te verliezen... vraegt my niets... laet my geworden, betrouwt u op my en dezen avond zyt gy getrouwd of de duivel zal de kaers houden. - Spoedig naer den heer pastor en even zoo spoedig verwacht ik u hier terug.

N.º 11. stemme: *Jelle komt uit...*

Geen verwyl!

(bis)

gaet hem maer spoedig zoeken.
Zeer beleefd

(bis)

leg ik den baes in doeken.

Nu eens een grapje,
Dan weer een lapje,
Behoeft men vry
In minnary.

TE SAMEN.

Nu eens een grapje,
Dan weer een lapje,
Behoeft men vry

In minnary.

(Simoen af.)

Tiende tooneel.

GRISELDE, THYL.

GRISELDE.

Ik bekom er nauwelyks van.... Het is dan in ernst waer dat gy ons uit de verlegenheid gaet helpen?

THYL.

Meent gy dat ik scherts? ik heb misschien nog maer één mael in myn leven ernstig gesproken en dat is van daeg. - Maer wilt ge dat ik in myn ontwerp slaeg, dan moet gy kunnen hooren, zien en zwygen, 't geen in uwe hoedanigheid van vrouw, u misschien moeijelyk vallen zal.

GRISELDE.

Ho! ik wil u het tegendeel verzekeren.

THYL.

Zoo gezegd, zoo gedaen! en leve de grap, de leus der vrolyke kwantjes! nu 't beste zondagspakje aen en gereed om te vertrekken als ik het teeken kom geven.

GRISELDE.

Maer zeg... ik zou toch niet gaerne hebben dat baes Snede....

THYL.

Altyd die ongelukkige baes Snede! ik zal hem immers niet verlaten, ik zal by hem blyven... zyne huishoudster, zyn knecht zyn.... Ik zal zyne belangen ter harte nemen gelyk de myne zelve.

(Terzyde.)

Wel te verstaen zoo hy my dezen avond aen de deur niet zet.

GRISELDE.

En gy verzekert my...

THYL.

Ja, dat aerdig bektje zal ze niet kunnen sluiten. - Kyk! als ge al dat vragen niet gaet staken dan geraek ik waerlyk in de war en verbrod den gantschen boel... kom! rap! rap! men moet het yzer smeden terwyl het heet is.

GRISELDE.

Welaen! op Gods genade! maer denk dat gy verantwoordelyk zyt voor alles wat er gebeuren zal.

THYL.

Dat is juist: die zich den duivel op den hek haelt moet hem dragen.

(Griselde af.)

Elfde tooneel.

THYL, alleen.

Daer ben ik dan geheel alleen aen myne listenverzinning overgelaten. Myn ontwerp is goed, en ik twyfel niet of het zal gelukken. - Laet zien... is er hier niets dat my nog kan behulpzaam zyn?...

(Hy beziet de tafel.)

Wel! waerom niet? men kan zich zoo wel eene blauwe scheen vallen als loopen, al was het maer een gekneusden neus.... Kom wie weet waer voor het goed is.

(Hy haelt eene zaeg en zaegt de pooten van de werktafel half door.)

Daer... die er nu op kruipt zal een kiwigen kruissprong maken. - Kwam de baes nu maer t'huis!... Hy kan niet lang meer wegblyven... Volbrengen wy intusschen wat hy ons geboden heeft,

(Hy neemt den rok.)

'Zet de kraeg daer rap boven op, zeide hy; ik beb den rok binnen twee uren noodig.' Hy zal niet kunnen zeggen dat ik zyne daghuer gestolen heb, want ik vraeg slechts een paer minuten om de kraeg er fiks boven op te zetten.

(Hy neemt den kapstok, hangt er den fluweelen rok aen en zet de kraeg er zoo hoog mogelyk boven op.)

Daer... ik hoop dat ze er op staet. Is een. - Nu de mouwen... waer zyn de mouwen? ha! hier... een... en dat is twee. Dit moet ik dus daer in gooijen. Nu dat gaet er op los... 't zal myne schuld niet zyn zoo ze niet willen vasthouden.

Eerste couplet.

N.º 12. stemme: *zing, spring.*

'k Gooi, 'k gooi maer lustig toe;
Het zal my niet vervelen.
'k Gooi, 'k gooi maer lustig toe,
Myn arm is nog niet moê.

Ik hoor al menigmalen:
 't Is zoo niet deugeniet!
 'k Doe altyd zonder falen
 Al wat men my gebiedt.
 'k Gooi, 'k gooi maer lustig toe
 Het zal... enz.

Tweede couplet.

Moet ik den kost bewaken,
 Dan neem 'k een grooten stok.
 Moet ik den baes vermaken,
 Dan neem ik eerst zyn rok.
 'k Gooi, 'k gooi maer lustig toe;
 Het zal... enz.

(Op de ritournelle gooit hy altyd voort terwyl de baes binnen komt.)

Twaelfde tooneel.

THYL, BAES SNEDE.

BAES SNEDE,

de handen wettende.

Zie zoo! alles is afgedaen... hier is myn kontrakt, waer by ik Griselde...

(Thyl ziende gooijen.)

Nu! nu! wat is dat? Wat doet ge daer?

THYL.

Ik gooi baes!... ik gooi de mouwen in den rok, gelyk gy my bevolen hebt.

(Hy gooit weêr)

BAES SNEDE.

Heilige Bonifacius! is het mogelyk!

THYL.

Neen! baes... Het is niet mogelyk... want daer ben ik reeds eene halve uer bezig met my lam te gooijen zonder dat die duivelsche mouwen willen vasthouden.

(Hy gooit.)

BAES SNEDE.

Scheid uit... om 's hemels wil!... heeft men nog ooit zulke dingen gezien... scheid uit, zeg ik u... is het zoo dat ik my op u mag verlaten, als ik een ongelukkigen keer de voeten uit mynen winkel moet zetten.

THYL.

Maer baes! ik doe immers van 't naeldeken tot den draed al wat gy my geboden hebt.

BAES SNEDE.

Drie dubbele driedraed! heb ik u geboden van uwen tyd te verliezen met mouwen om hoog te werpen?

THYL.

Neen baes! maer gy hebt my gezegd: gooi de mouwen in dien rok... en ik doe wat ge my gezegd hebt.

(Hij gooit weêr.)

BAES SNEDE.

Ha! ha! ha! de grap is goed... ik moet er eens braef om lachen... ha! ha! ha!... Hoe jongen! hebt ge my dan niet begrepen? Hebt ge niet gevoeld dat ik de mouwen rap in den rok wilde genaeid hebben?

THYL.

En dat noemt ge gooijen?

BAES SNEDE.

Wel zeker! dat is eene uitdrukking die wy, snyders, gedurig in den mond hebben. Nu! het kwaed is nog zoo erg niet. 't Is een misverstand en dat is al... Een ander keer zult ge my beter begrypen, niet waer? al doende leert men.

THYL.

Ja baes Snede! al doende leert men. - Men heeft my dat dikwerf gezegd.

BAES SNEDE.

En de kraeg?... ik hoop ten minste dat gy ze er handig boven op gezet heb.

THYL.

Zoo hoog mogelyk, baes! zie maer eens, daer... op 't topje van den kapstok.

BAES SNEDE.

Barmhartige hemel! en wie heeft u gezegd van de kraeg aen den kapstok te hangen?

THYL.

Niemand, baes!

BAES SNEDE.

Welnu! wat hangt ze daer te doen?

THYL.

Gy hebt my gezegd: gooi de mouwen in den rok en zet er de kraeg rap boven op. Ik heb den rok aen den kapstok gehangen en de kraeg er boven op gezet volgens uwe bevelen.

BAES SNEDE.

Langs om beter.... Ha! ha! nog een misverstand, jongen!

THYL.

Bah!

BAES SNEDE.

Zekerlyk!

THYL.

Dus een dubbel misverstand, baes!

BAES SNEDE.

Ja... doch van geen erger gevolg dan het eerste. - Ik heb u willen zeggen dat gy de kraeg op den rok moest naeijen... ha! ha! ha! dat is grappig... gelukkiglyk dat er geene andere schade is dan het tydverlies... en dat ik nog eene goede uer voor my heb om alles te herstellen. Maer luister, vriend Thyl! in 't vervolg zal ik u duidelyker spreken. Uw kwalyk opvatten mogt my eens duer kosten.

THYL.

Ja baes! ik geloof dat 't noodzakelyk zal zyn...

(Ter zyde.)

Vindt hy den wolf voor aleer ik hier uit ben, dan kryg ik den duivel voor myn nieuwjaer.

BAES SNEDE.

Viend Thyl!

THYL.

Baes Snede!

BAES SNEDE.

Hoe is het met den wolf?

THYL,

terzyde.

Ei! ei! ei! 't zal er gaen spooken...

(Luid.)

Den wolf, baes! - De wolf is ne wolf, baes!

BAES SNEDE.

Goed: maer waer is hy?

THYL.

Waer hy is, de wolf?

(Ter zyde.)

Ik geloof dat ik wel zou doen, mynen toevlugt tot het deurgat te nemen.

(Luid.)

Geen nieuws in stad, baes?

BAES SNEDE.

Niet het minste... zeg eens, waer is de wolf? Hy moet morgen avond ten allerlangste t' huis zyn.

THYL,

ter zyde.

Te vrede zal hy niet zyn vooraleer hy hem ziet.

BAES SNEDE,

ongeduldig rond ziende.

De wolf, zeg ik u... de wolf?

THYL,

het deksel afnemende.

Welnu! daer... daer is het beest.

BAES SNEDE,

schier in onmagt vallende.

Genadige hemel! een stoel of ik val in onmagt.

(Thyl loopt een stoel halen; slaet in de handen van den baes om hem te doen bekomen en bewaait hem met zyn hoedje in 't aengezicht.)

THYL,

ter zyde.

Dit dier heeft eene wonderbare uitwerking op hem. - Zyne zenuwen krimpen.

BAES SNEDE.

Ik ben dood! ik ben verpletterd... Jumenis! Jumenis! myn schoon stuk kostelyk laken.

THYL.

Vindt gy, baes! dat er iets aen den wolf ontbreekt. - Hy is misschien te klein... ik heb nothans zeer profytig gesneden.

BAES SNEDE.

Ja, vervloekt profytig... geheel myn stuk laken in den pot...! myn schoon stuk laken!

THYL.

Hoe! in den pot?... Is het geen wolf gelyk gy my bevolen hebt?

BAES SNEDE.

Ongelukkige jongen die ge zyt... het is geen wolf dien ik hebben moet, maer wel een jas.

THYL.

Zoo! dan moest ge my een jas doen snyden in plaets van een wolf.

BAES SNEDE.

Maer weet gy dan niet dat men thans den naem van wolf aen zekeren winterjas geeft, en dat ik niets anders dan dat, en niet een dier wilde bedoelen.

THYL.

Ach! baes! is het mogelyk! en ik die meende... ja... 't is zoo... 't is zoo... 'k zie al wat het is; nog een misverstand.

BAES SNEDE,

met bejammering.

Een ongelukkig misverstand!

THYL,

even.

Een verpletterend misverstand!

BAES SNEDE,

even.

Een vernielend misverstand.

THYL,

even.

Een verwoestend misverstand... een misverstand dat... een misverstand 't welk...

BAES SNEDE,

even.

't Welk my tien schellingen kost, zonder te rekenen...

THYL.

Ho! stel u gerust... baes!... er is weinig daghuer in gekropen... Ik heb er geen tien minuten aen gesneden.

BAES SNEDE.

Ik kan het wel denken... en wat moet ik nu met dat dier doen?

THYL.

Met den wolf?... ik zal u niet raden van hem te bewaren als rariteit, noch hem op te vollen... hy heeft misschien gebreken welke ik noch gy kunnen bemerken... maer er kan een dag komen... gy hebt een hart niet waer? een snyders hart nog wel; er kan

een dag komen, dat de snyder een vader zal worden, dat is in de mogelykheid; welnu, dan zal het een vadershart zyn, en gy geeft den wolf voor eerste speelding aen uw kind, aen uwen eersten snyderszoon.

BAES SNEDE.

Ach! Thyl! myn lieve Thyl! wat zoete hoop geeft ge my daer... dit aendenken alleen doet my al myne schade vergeten. Ja, myn vriend! myn beste vriend! het zal zyn eerste speelding zyn.

THYL,

ter zyde.

Roep geen mossels eer ze aen strand zyn.

BAES SNEDE.

Zie, hier is myn kontrakt... geef het aen Griselde; zy zal het voor my bewaren tot dat wy in de kerke zyn.

THYL,

ter zyde.

Ja, maek er staet op.

BAES SNEDE.

Neem met eenen den wolf voorzichtiglyk onder den arm mede en sluit hem met veel zorg in myne linnenkas, tot dat het tyd zal zyn van hem te doen verschynen.

THYL.

Ja baes....

(Terzyde.)

Het arme dier heeft dan nog tyd om te wachten. - Kom myn beestje... als de motten in uw vel komen zitten dan moet gy maer spoedig om hulp roepen.

(Hy vertrekt met den wolf.)

BAES SNEDE,

alleen.

Ha! wat men ook zeggen moge, daer zit goeds in dien jongen... aerdigheid... ho! veel aerdigheid... en slim is hy, slim als de duivel... en nooit had ik de gedachte gekregen van die wolf voor speelding aen myn eerste kind te geven.

THYL,

terug komende.

Hy zit er in, baes, gelyk een heerken.

BAES SNEDE.

t' Is zeer wel jongen! kom, doe nu dien ongelukkigen rok van den kapstok, en geef my de mouwen aen, ik zal nu wel genoodzaekt zyn er die zelf in te naeijen, wil ik den rok kunnen aentrekken om naer de kerke te gaen. - Heilige Bonifacius! van kerke gesproken... ik had schier vergeten dat men in de Sacristy nog eens moet verwittigd worden. - Ik was er wel zelf geweest, maer de menig-

vuldige bezigheden die men op een dag zoo als dezen altyd ontmoet... en nu dat er nog eene uer naeijens aen den rok is.... Thyl! gy zyt ligt te been; gy zult eens naer de kerke vliegen en den pastor of koster, 't is gelyk wien gy er vindt, laten weten als dat ik, Innocentius Bartholomeus Snede, snyder van ambacht, onmiddelyk na 't Lof, met myne bruid, Griselde Aldegonde van Krekelpuut, my ter Sacristy begeven zal, teneinde er de eerste trouwbelofte te doen.

THYL.

Goed baes!

(Ter zyde.)

Als gy van daeg ter kerke gaet dan verleert ge den duivel zyne kunst.

(Luid.)

Betrouw u op my, baes! in 'nen wip ben ik in de kerke en in niet min hier terug.

(Hy trekt zyne kap op het hoofd en wil heên gaen)

BAES SNEDE.

He! Thyl.... Gy hebt wel verstaen, niet waer? Griselde Aldegonde van Krekelpuut, oud achtien jaren, met Innocentius Bartholomeus Snede.

THYL.

Oud zestig jaren wel gemeten.

BAES SNEDE.

Negen-en-vyftig, als 't u belieft, elf maenden en vier-en-twintig dagen.

THYL.

Ziet ge wel... De lastertongen willen hebben dat gy zestig jaren zyt.

BAES SNEDE.

Neen! vriend! Ik ben, God lof, nog uit de vyftig niet.

THYL.

't Is 't geen ik haer dagelyks zeg. Een zoo vlug, zoo snedig gryzaerd! wy rekenen negen en vyftig jaren.

BAES SNEDE.

Elf maenden en vier-en-twintig dagen.

THYL,

ter zyde.

Wy zullen om 't verschil niet twisten.

(Luid.)

Ik vlieg, en zoo gy dit mael over mynen yver niet voldaan zyt... welnu! dan moogt ge tegen my spreken.

(Ter zyde.)

Ik ga in 't lang en in 't breed de kaei eens afwandelen.

(Af.)

Veertiende tooneel.

BAES SNEDE, alleen.

Het is waerlyk een voorbeeld van gehoorzaamheid, dien jongen daer... Hy doet letterlyk al wat ik hem gebied....

(Den rok dien hy intusschen in handen genomen heeft beziende.)

Al te letterlyk somtyds. Bah! waer is de mensch die nooit misdoet. - De tyd nadert... en ik weet niet, het hart klopt my gelyk van een achttienjarigen minnaer. Ach ja! ik gevoel 't... Het is een inwendige minnebrand; een verschrikkelyke vuerberg, onder den sneeuw verborgen, gereed om uit te bersten. O Griselde, myne teerbemide Griselde! het is dan waer?... Gy wilt myne tweede wederhelpt worden... Ik dank u; ik zal het u vergelden... Ik wil uwe teedere slaef; uw schoone Adonis zyn. - Die lieve meid! Ik heb haer nog niet eens gezien... Zy ontwykt my... het moet ook zoo zyn... Een aenstaende echtgenoot verontrust altoos de eerbaerheid op den dag der bruiloft. Ik heb nogthans niets dat haer vrees moet aenjagen... O neen, volstrekt niets... komaen! zy is zeker aen haren opschik, en ik ben hier nog in eene kostuum, dat ik waerlyk beschaemd zou zyn my aldus aen myne bruid te vertoonen. - Welnu! spoedig aen 't werk.

(Hy kruipt op de tafel; deze breekt en de snyder rolt hol over bol op den grond.)

Help! help! om Gods wil! Griselde! Griselde! Ik ben dood... Ik ben dood!.. help! help!

Vyftiende tooneel.

GRISELDE, toeloopende, BAES SNEDE, op den grond.

GRISELDE,

opgeknapt.

Hoe! wat! wat is er gaende? Hemel! baes Snede!

BAES SNEDE.

Ach! Griselde! ik ben geplet, gesmeijerd, vernield! ach! myn arm beentje... myn arm beentje.

GRISELDE,

hem helpende.

Voorzichtig! voorzichtig! hoe is het mogelyk! hebt gy u nergens bezeerd?

BAES SNEDE.

Ach ja ik!... tast eens... daer... leeger... aen myn been... zeker eene blauwe scheene.

GRISELDE.

Ja ten minste zoo iets, ongelukkige baes Snede!

BAES SNEDE.

Niet waer, myn kind! wel ongelukkig!...

(Ter zyde.)

Hartroerend tafereel van eene beginnende huwelyksliefde.

GRISELDE.

Maer hoe is dit toch gebeurd?

BAES SNEDE.

Ik weet het zelf niet... het moet zyn dat die verwenschte tafel niet meer kloek op hare pooten stondt, en in myn drift er willende op springen...

GRISELDE.

Is zy gebroken... maer waerom zyt gy ook zoo driftig?

BAES SNEDE.

Wat wilt gy, myn kind! dat komt van 't bloed.

GRISELDE.

Het kon erger zyn... nog goed dat gy er met eenige ligte kneuzingen van afkomt.

BAES SNEDE.

Ja, dat is nog al een zekere troost. Maer,

(haer beziende,)

zie ik wel of schemeren my de oogen?... Lieve engeltjes uit den heiligen hemel! reeds in vollen opschik.. Griselde! ach! uwe aenschouwing is voor my den heelenden kelk van Esculaep... wanneer ik u aldus bezie en denk dat al die bekoorlykheden haest gaen de myne zyn, ho! dan vergeet ik al myne pyn; ik bezie, ik bewonder u en Griselde ik ben gelukkig, gelukkiger dan een koning.

GRISELDE,

ter zyde.

Arme baes Snede! het is opregt zonde zulk een goed hart te moeten bedriegen.

BAES SNEDE.

N.º 13. stemme: *Blondine was jong en schoone.*

Myn Griselde is jong en schoone,

En 'k ben ook nog in myn bloei.

Ho! dat zy myn' liefde loone!
 Want ik blaek, ik brand, ik gloei.
 Ontrouw moet ge nimmer vreezen;
 'k Spaer u deze hartepyn.
 Gy zult myn' duivinne wezen,
 Ik zal uwen duiver zyn.

(Op het einde van dit couplet vat hy Griselde by de hand en kust ze.)

Zestiende tooneel.

DE VORIGEN, THYL.

THYL,

tusschen hen beiden loopende en veinzende niet te zien dat baes Snede Griselde by de hand heeft.

Oef!... daer ben ik... Hemeltje! Hemeltje! wat heb ik met myne beenen gespeeld...
 Ik kan niet meer. -

(Hy laet zich op een stoel vallen.)

Oef!

(Hy bewaait zich met zyn hoedje.)

Kyk! de tafel is gebroken!... Hoe is dat gebeurd?...

BAES SNEDE.

Een ongeluk!... jongen! maer zonder groote gevolgen...

THYL,

ter zyde.

't Is wonderlyk! ik had nogthans wel myne voorzorgen genomen.

BAES SNEDE.

Welnu! hebt gy gedaen wat ik u gezegd heb... hebt gy iemand gevonden?

THYL,

ter zyde.

Geene kat. -

(Luid.)

Alles is in orde... Ik heb den pastor, den koster, den kapelaen en geheel den sinte Crispyn aen myn koordeken.... Gy hebt maer de beste plunje aen te trekken en dan met uwe bruid aen de hand op weg, op de wyze van:

N.º 14. stemme: *Klaes en trouwt...*

Baes trouwt van uw leven niet
Of gy komt in ellende.
Baes trouwt van uw leven niet

Of gy komt in verdriet.
Want trouwt gy met een' jonge,
Zy houdt u 't mondje toe.

(Tegen Griselde.)

En trouwt gy met een ouden,
Gy zyt hem spoedig moê.
Baes trouwt... enz.

Al spotterny,

(Ter zyde.)

de pastor verwacht u...

(Ter zyde.)

Gelyk 'nen zondag in de weke.

(Luid.)

Maer gy weet nog alles niet? gy weet niet dat er een nieuwen zendbrief van zyne Heiligheid den Paus van Rome gekomen is.

GRISELDE,

ter zyde.

Wat gaet hy aenvangen?

BAES SNEDE.

Wat voor een zendbrief?...

THYL.

Een heel aerdige zendbrief... een zendbrief betrekkelyk de huwelyken, die zegt dat voortaan de bruid haren bruidegom verblind en sprakeloos tot het altaer zal geleiden.

GRISELDE,

ter zyde.

O! de aertsleugenaer!

BAES SNEDE.

En waerom dat, verblind?

THYL.

Zeker om dat de liefde blind is en dat men er de mannen aen wil doen gelyken, of misschien ook wel om dat men vreest dat een echgenoot te klaer in het stuk van huwelyk moge zien.

BAES SNEDE.

Het eene en het andere is mogelyk... doch 't eerste schynt my zeer vernuftig uitgedacht.
Daer mede gaen wy nu al, wy bruidegoms, den schyn van kleine Cupidootjes hebben.

THYL,

ter zyde.

Goed! ik heb het Cupidootje beet.

BAES SNEDE.

En dezen rok dien ik zoo gaerne zou gehad hebben... 't Moest nu ook zyn dat die
ongelukkige tafel juist van

daeg brak. - In Gods naem! hy zal voor eene andere gelegenheid dienen; eene gelegenheid die even zoo schoon zal zyn als deze... Ha! Griselde! wat zegt gy van den doop?

GRISELDE,

veinzende beschaemd te zyn.

Baes Snede, ik bid u...

BAES SNEDE,

ter zyde.

O maegdelyke schaemte! uwe aantrekkelykheden dringen tot in het diepste myner ziel. - Zy bloost myne Griselde... Ho! ik ben een verschrikkelyke verleider...

(Luid.)

Een beetje opgeknapt, en ik bespreek dewyl het thans de wil van zyne Heiligheid is, uwe poezelige hand om my den doek voor de oogente schuiven. - Tot straks, engel van myn hart... zonnlicht van myn leven!

N.º 15. stemme: *Der reiter... (Duitsch lied).*

Uw lief is een snyder,
Een snyder zeer fyn.
Zyn hart is het uwe,
Uw hart is het zyn.
Tra la la! tra la la...

(Af.)

Zeventiende tooneel.

THYL, GRISELDE.

THYL,

berstende van lachen.

Ha! ha! ha! volmaekt gefopt... het kon niet beter... ha! ha! ha!... men kan hem wys maken dat de kiekens hooi eten. Het is onverbeterlyk...

GRISELDE.

Ik weet niet waer gy het ga et droomen.

THYL.

Wacht maer... wy zyn nog aen het einde niet.

GRISELDE.

Maer waer wilt gy nu heên met dat verblinden?

THYL.

Dat is myn geheim. - Ik heb u reeds gezegd: hooren, zien, zwygen en my laten geworden.

GRISELDE.

Goed... beste vriend! maer van slechte grappen houd ik toch niet.

THYL.

Houdt gy van uw huwelyk met Simoen?

GRISELDE.

Of ik er van houd... nooit zoo veel als heden.

THYL.

Welnu! dan moet gy een volkomen betrouwen in my stellen. - Simoen zal gaen komen. - Gy zyt gereed; gy verblindt den baes; uw bruidegom biedt u de hand, en roef naer de kerke.

Achtiende tooneel.

DE VORIGEN, DOMENEUS, met een tuiltje op de borst.

IDOMENEUS.

het hoofd binnen stekende.

Present op 't appel.

GRISELDE.

Hemel! de sergeant Teederhart!... wat komt hy hier doen?

THYL.

De nachtwacht!... lieve deugd! ik had hem schier vergeten.

IDOMENEUS,

voorkomende en Griselde zyne roos aenbiedende.

N.º 16. stemme: *Gelyk een' roos in 't groene veld.*

Gelyk een' roos in 't groene veld
 Al d'oogen tot zich trekt;
 Zoo ben ik u ook toegesneld,
 Gy die myn min verwekt.
 Aenvaerd deës bloem, ô maegd vol schoon,
 Een kusje zy daer voor myn loon.
 O maegd! ô maegd, vol schoon!

GRISELDE,

ter zyde.

Loop naer den duivel.

IDOMENEUS,

ter zyde.

De gryzekop is daer niet... Goed...

(Luid)

Gy ziet het, teedere vrouw! ik kom voor uwe voeten nederleggen, de

gevoeligste eerbewyzingen, namentlyk, deze edele roos, en een hart zoo warm als een fornuis. Zult gy de hulde verstooten die een dapper kind van God Mars aen de meesteres van zyn hart komt bewyzen.

THYL,

zacht tegen Griselde.

Laet hem geworden... Wy hebben hem in ons ontwerp noodig.

GRISELDE.

Heer Idomenëus, ik ben trotsch op zoo veel eere en onderscheid.

IDOMENEUS.

Dat doet er niets toe. - Ook kan ik u niet zeggen wat ik ondervond toen ik vernam dat gy eindelyk uwe liefde standplaets had doen hemen, en dat ik het gelukkige voorwerp uwer liefde geworden was.

GRISELDE.

Byvoorbeeld! wie heeft er zich veroorloofd zulke dingen te gaen uitbrieven.

THYL,

even als voren.

Ik... ik... laet hem in zyne wysheid... Hy komt om met u te trouwen.

GRISELDE.

Ha! dat is te veel! Maer gy weet niet waer toe de windmaker in staet is.

THYL.

Stil, en doe wat ik u zeg.

IDOMENEUS.

Schoone en beminnenswaerdige Griselde! Gy zult veel meisjes jaloersch maken... want, zonder roem gesproken, ik ben veroveraer van al de maegdenharten van geheel den wyk van *'t Oudewyvenhuis* en ik mag zeggen dat er eenige wonen.

THYL.

Maegden in *'t Oudewyvenhuis*?

IDOMENEUS.

Neen, op den wyk... Snyder!

THYL.

Men heeft u begrepen, nachtwacht!

(Stil tegen Griselde.)

Antwoord hem dan...

GRISELDE.

Hoe! heer! Gy kunt tusschen zoo veel schoone vrouwen kiezen, en ik ben 't, ik, eene arme weeze, eene dienstmeid...

IDOMENEUS.

De liefde kent geenen afstand... Men heeft koningen met herderinnen zien trouwen en de dapperheid heeft regt op het hart der dienstmeiden gelyk op het hart der koninginnen...

THYL,

ter zyde.

Zoo ik hem niet noodig had, dan had my sinds lang de lust bekropen hem naer zyn *Oudewyvenhuis* te zenden, om daer met koninginnen en herderinnen te trouwen.

IDOMENEUS.

Nu, schoone Sultane als ge wilt... uwe slaef wacht naer uwe bevelen. Ik zie dat gy my wachtend waert en...

THYL.

Een oogenblik! alvorens u te gaen verloven, moet ik u kennis geven van een zendbrief dezen morgen aengekomen en waerin bevolen word dat voortaan geene bruidegoms hoegenaemd, hunne bruid ter kerke zullen vergezellen, dan verblind en sprakeloos tot dat zy vereenigd zyn.

IDOMENEUS.

By myn rapier! wat vreemds! verblind! en wie zal myne bruid geleiden?

THYL.

Niemand! maer zy zal u geleiden. Het schynt dat men het de mans vroeg wil gewoon maken.

IDOMENEUS.

Werempel! een doek op het schoonste van myn gezicht... Dat gaet den helft van myne lichamelyke begaefdheden bederven.

GRISELDE,

ter zyde.

Verfoeijelyke pocher!

THYL.

Een knap manskerel zoo als gy zyt, ziet die op zulke kleinigheden.

IDOMENEUS,

verwaend.

Neen! neen! een knappe jongen word overal gezien... evenwel!...

THYL,

ter zyde.

Zou hy lont rieken?

(Luid.)

't Is een uitdrukkelyk bevel... Toen ik in de Sacristy was, heeft de heer pastor het my tot twee mael toe voorgelezen, wel besloten hebbende, overtreders den huwelykzegen te weigeren.

GRISELDE,

ter zyde.

't Is onmogelyk met meer stoutheid te kunnen liegen.

IDOMENEUS.

Welnu! daer dit 't wachtwoord schynt te zyn, moet ik gehoorzamen...

THYL,

ter zyde.

Geknipt.

IDOMENEUS.

Wie zal zich met den verblinddoek belasten?

THYL.

Ik... Maer ik hoor gerucht. Het is de baes.

IDOMENEUS.

Wilt gy dat ik hem aen myn rapier ryge?

THYL.

Neen! neen... geen gekheden... Spoedig in die kamer... Ik zal u aenstonds komen halen.

IDOMENEUS.

O myne zonnemaegd! wanneer ik den sluijer die my 't gezicht gaet omhullen, van de oogen rukken zal, zult gy voor my glinsteren gelyk de zou in het zand der woestyne. Ik zal uw opperpriester geworden zyn.

(Af in het vertrek tegenover dat van Baes Snede.)

Negentiende tooneel.

GRISELDE, THYL.

GRISELDE.

Heeft men nog ooit zulk een belachelyk mensch gehoord... 't waer wel besteed, zoogy hem eene goede part kondet spelen, dat zou hem leer en zoo veel wind maken.

THYL.

Vrees niets... hy zal zyn deel hebben... ha! goed... daer is Simoen.

Twintigste tooneel.

DE VORIGEN, SIMOEN.

SIMOEN.

Ach Griselde! myne vrienden!... alles is klaer van mynen kant... hier is 't kontrakt en...

THYL.

Geef hier...

SIMOEN.

Hoe?

THYL.

Geef hier, zeg ik u... ik heb het noodig... zie daer is een ander in de plaets. - Luister Simoen: van dit oogenblik hangt misschien 't geluk van uw leven af. Al wat gy gaet zien, zal u misschien verwonderen maer bekommer u met niets... zwyg... doe als of ge niets zaegt en ik beantwoord voor uw huwelyk.

SIMOEN.

Ho! ik geef my aen u geheel over.

IDOMENEUS,

van binnen.

Griselde!... Griselde... breng my den blinddoek... ik ben gereed.

THYL.

Goed, wy gaen blindemannetje spelen. Spoedig Griselde! dat hy dit kontrakt eerst teekene, maer haestig... en geleid hem tot aen de deur...

(Griselde af.)

SIMOEN.

Ik begryp er niets van...

THYL.

Ik wel... heb maer een weinig geduld.

SIMOEN.

Zoo veel als ge wilt.

THYL.

Gy hebt niet vergeten dat wy den sergeant Idomenëus ook eene grap schuldig zyn... welnu, wacht my hier af.

(Af in 't vertrek van Idomenëus.)

Een-en-twintigste tooneel.

SIMOEN, alleen.

Wat is zyn voornemen? Indien hy ons allen eens voor den gek hieldt en myn huwelyk met Griselde ook maer eene van zyne duizend potsen was. Ho! de duivelsche kluchtspeler is er in staet toe! doch, hy heeft my lief... ik heb hem eenige kleine diensten bewezen en ik kan niet denken dat hy zoo slecht met my, een vriend, zou willen handelen. Welnu! wat er ook van kome, ik zal doen wat hy van my verlangt.

Twée-en-twintigste tooneel.

SIMOEN, THYL, IDOMENEUS, BAES SNEDE.

THYL,

tegen Idomenëus in de kamer.

Goed... blyf daer een oogenblik staen... en vooral mondje toe tot in de kerke, want zonder dat... Ik ga uwe bruid halen.

SIMOEN,

zacht.

Hoe zyne bruid?

THYL,

even.

Of als gy 't verkiest, de uwe.

(Teeken doende aen Griselde van te naderen.)

Griselde! heeft hy geteekend?

GRISELDE,

even.

Zelfs zonder zien.

THYL,

even.

Goed! neem dit by u Simoen! het zal u ginds dienen...

BAES SNEDE,

verblind zich aen de kamerdeur vertoonende.

Griselde!... een oogenblik: Griselde myne bruid! uwe hand; ik zie geene steke voor myne oogen.

THYL.

Geduld baes! ik verzoek de eer om uwe hand in die uwer bruid te leggen.

BAES SNEDE.

Haest u dan jongen! want ik brand van begeerte om haer poezelige hand te drukken en niet min om klaer te zien.

THYL,

doet teeken aen Griselde van baes Snede by de hand te nemen en spreekt als of hy zelf de hand nam.

Kom baes! hier ben ik, maer te zwygen.

(Hy loopt naer de kamer van Idomëneus.)

BAES SNEDE,

de handen uitstekende.

Waer zyt gy? waer zyt gy? - Ha! hier... geleid my naer myne bruid, jongen! geleid my naer myne bruid...

THYL,

tegen Idomenëus.

Kom! kom! het is tyd... maer stille uwe bruid is hier.

IDOMENEUS,

even verblind.

Duizend rapieren! 't is donker gelyk eene nachtronde zonder maenschyn.

THYL,

zacht.

Stilte zeg ik u.

(Griselde nadert met baes Snede en Thyl met Idomenëus, Simoen ziet alles stilzwygend na.)

THYL,

luid tegen Simoen.

Bruidegom, biedt de hand, uwe bruid staet voor u.

(Baes Snede biedt de hand aen Idomenëus, en Idomenëus aen Baes Snede en beiden meenen de hand van Griselde te drukken en te kussen. Simoen neemt de hand van Griselde en zyn gereed om te vertrekken.)

GRISELDE,

luid tegen Simoen.

Ach! myn lieve bruidegom! eindelyk gaen wy vereenigd zyn.

(Idomenëus en Snede geven teekenen van inwendige blydschap.)

THYL,

luid.

En nu geene overtreding aen 't kerkelyke gebod; mondje toe en doekje voor de oogen tot in de kerke.

GRISELDE,

luid tegen Simoen.

Bruidegom! volg my wel op.

N.º 17. stemme: *Amusez-vous.*

Mint elkaer

Nu

En verheugt

U

Bruidegom en bruidje!
Geef uw bruid een zoen
God weet of g' het morgen nog zult doen.

(Simoen en Griselde vertrekken op de muzyk. Idomenëus en baes Snede volgen al sukkelend op. Thyl lacht om te bersten.)

Drie-en-twintigste tooneel.

THYL, alleen.

Ha! ha! ha! daer zyn ze op weg... Griselde en Simoen zullen spoedig verloofd zyn... alles is in orde. - Baes Snede en de dappere nachtwacht zyn tegenwoordig bezig met *schuift de vier hoeken* op de straet te spelen. - Liepen zy zich eenige goede builen op 't voorhoofd tegen den eenen of anderen hoek van een huis, dat zou hun een schoon hoofdsieraed voor de omstandigheid zyn. - Ik wed dat de nachtwacht nooit betere gelegenheid om het rapier te trekken zal gevonden hebben, dan misschien op dit oogenblik, om de honden en straetjongens zich van het lyf te jagen. Komt hy terug dan moet ik tegen hem vechten, dat is zeker. Daerom geloof ik best te doen myn goed stillekens in te pakken, en zonder hunne terugkomst af te wachten, het deurgat voor eenige redmiddel te verkiesen. Laet eens zien, wat heb ik hier al te goed? kleeren?...

(Hy kykt rond zich.)

Zoo ik my niet bedrieg, draeg ik myne kleerkas op het lyf. - Voor iemand die zich in de gelegenheid bevindt dikwils van woning te moeten veranderen, is er niets gemakkelyker in de wereld, men heeft geene kofferdraggers noodig en men kan spoediger *schampavi* spelen. - Huer?.. Er kwamen my te Paeschen drie *myten* te goed... ho! die moet ik hebben... Ik blyf en wy zullen rekenen. He! he! drie myten! waerom niet? Geld komt altyd in de Goedeweek, al ware het zelfs Paeschen.

(Zich bedenkende.)

Ja, maer de baes heeft my vyf myten voor wasschen verschoten; dus blyf ik er twee te kwaed... Neen, alles wel ingezien zynde zou ik beter doen af te trekken.

N.º 18. Stemme: *Van Pierlala.***Eerste couplet.**

Een ieder zoekt hier zyn profyt
 Zoo veel als hy maer kan,
 Zoo wel in kerkelyken stand
 Als onder burger man.
 De koster zoekt het in het was;
 De pastor in *requiescat in pac'*,
 Ik zoek het in 'ne snelle vlugt,
 Ik zoek het in de vlugt.

Tweede couplet.

Hoe velen zeggen er u niet,
 Zoo lang u nood niet kwelt:
 'Myn vriend, hebt gy een dienst van doen,
 Aen u myn huis, myn geld'
 En vraeg hun slechts een enkel duit,
 Zy lachen u maer vierkant uit.
 Zoo gaet het in deës goeden tyd,
 Zoo gaet het in deës tyd.

Maer ik heb geen tyd te verliezen... Myne redenen zyn beslissend... en dus, vaerwel!...

(Hy loopt spoedig heên en ontmoet aen den ingang Idomenëus en baes Snede die hy schier omverloopt.

Thyl, baes snede, idomeneus.

THYL.

Ho! de duivel hale den snyder en de nachtwacht. Ik geloof dat ik in onmagt ga vallen.

BAES SNEDE,

hem woedend by de hand vattende.

Ellendige jongeling!... eindelyk heb ik u vast.

IDOMENEUS,

even.

Rampzalige snyder! eindelyk zyt gy in myne magt.

THYL,

tusschen beiden.

Laet los... ik heb geen tyd om te spelen.

BAES SNEDE.

Neen! onder myne handen zult ge sterven.

IDOMENEUS.

Levend zult ge van hier niet vertrekken.

THYL.

Maer wat willen dan die twee dolle Philistynen?

BAES SNEDE.

Wat wy willen... de ellendige durft het nog vragen!

IDOMENEUS.

Wat wy willen, wraek! snyder des ongeluks! wraek!... want de wraek is het vermaek der Goden.

THYL.

Laet my in rust alle twee. Gy zyt gek... gy riekt naer den drank... gy zyt beschonken.

BAES SNEDE.

Beschonken! beschonken! wy rieken naer den drank... om dat wy in de modder gevallen zyn durft de deugeniet zeggen dat wy naer den drank rieken, dat wy beschonken zyn.

IDOMENEUS.

Staekt dat ydel twisten... in postuer! en laet my u aen myn rapier rygen.

THYL.

Geen beestigheden, nachtwacht... denk gy dat myn lyf een pier is om aen uwe stopnaelde te steked?

IDOMENEUS.

Hy durft my nog beschimpen... oude snyder! houd my tegen of ik doorboord uwen jongen medegenoot.

BAES SNEDE.

Ziet gy dan niet in wat staet gy ons gebragt hebt... want het is door u toedoen gebeurd, verwenschte grappenmaker! - Nauwelyks, na lang gesukkeld en getast te hebben, op straet gekomen zynde, valt er ons een bui straetjongens en honden op het lyf. De een schreeuw... de andere bast. De geburen trekken hunne deuren en vensters open en voegen hun gelach en schimp by dat der kinderen en honden, tot overmaat van alle onheil, struikelen wy over een hoop met ik weet niet wat, en tuimelen ik en

myne bruid, 't is te zeggen, ik en die heer daer, hol over bol in een modderpoel waer wy misschien nog zouden liggen, waren ons de geburen niet ter hulpe gesnel en hadden zy ons niet dien verwenschten blinddoek van de oogen gerukt.

(Thyl kan zich niet inhouden van lachen.)

IDOMENEUS.

Ik, Idomenëus, sergeant der nachtwacht, bygenaemd Teederhart, gekend door gansch de stad voor den luister zyner montering en de welgemaektheid van zyn postuer, in de modder met een... een snyder... een soort van menschen... foei! duizendwerf foei! en als ik denk dat de eene of de andere myner duizende aenbidsters my in dezen staet had kunnen vinden. Ho! 't bloed stygt my naer om hoog. Ik word een verhongerde tyger... een razende leeuw... ho! laet my u dooden, snyder! laet my u dooden om alleen 't vermaek te hebben van een slagtoffer der wraek aen myne voeten te beschouwen. Maer neen! neen! uw bloed is niet waerd dat ik er myne hand mede bezoedelen zoude; niet waerd dat het in myne woede dit edel zwaerd zou bespatten. Vertrek en laet my mynen hoon in den stilte verslinden.

THYL,

tragiksch.

Ja, dapper een edelmoedige krygsman.

BAES SNEDE.

Neen! neen! vertrekken zal hy niet... niet voor dat hy my uitleggingen over dit snood gedrag gegeven heeft... niet voor dat hy my zegt wat er van Griselde is geworden, van Griselde myne bruid.

IDOMENEUS,

het hoofd opregtende.

Uwe bruid? oude snyder!

BAES SNEDE,

om en weer het tooneel gaende.

Om u dienst te doen.

IDOMENEUS,

hem volgende.

Griselde! uwe bruid?

BAES SNEDE,

even.

Griselde! myne bruid? ja!

IDOMENEUS.

Ik zou u raden dit schertsen te laten varen, snyder!

BAES SNEDE.

Ga heên en laet my in rust, stads-soldaet!

(tegen Thyl.)

Waer is Griselde, myne bruid?

IDOMENEUS.

Griselde! uwe bruid?

BAES SNEDE,

over en weer gaende,

Griselde! myne bruid? ja!

THYL,

ter zyde.

Konden zy nu eens vechten voor de bruid.

IDOMENEUS.

Geene dubbelzinnige worden... heer van de naelde...

BAES SNEDE.

Ga heen! stads-soldaet! ik heb geen lust om met u te redeneren.

IDOMENEUS.

Ik zeg u, gryze snyder! dat ik met Griselde trouw.

BAES SNEDE,

eensklaps blyvende staen.

Wie! wat! hoe! wie spreekt er van met Griselde te trouwen?

THYL,

ter zyde.

Goed! het wordt er heet, zy gaen steuvelen.

IDOMENEUS.

Ik, uw ootmoedige dienaar...

BAES SNEDE.

Oorlogsman! ik zeg u maer één woord: als gy bruiden wilt hebben dan moet gy er gaen zoeken op uw wyk van 't *Oudewyvenhuis*.

IDOMENEUS.

In postuer!... gryzaerd! is Griselde myne bruid, ja of neen? kom, antwoord, tachtigjarige minnaer!

BAES SNEDE,

in woede.

Tachtigjarige minnaer! verwenschte rapierdrager! wie zegt u dat ik tachtig jaren oud ben?

IDOMENEUS.

Negentig als ge wilt... maer er moet hier gezegd worden of Griselde myne bruid is, ja of neen.

BAES SNEDE.

Welnu! neen... want zy is de myne.

IDOMENEUS.

Duizend rapieren! dat is niet waer... zy is de myne.

BAES SNEDE,

in woede.

Zy is de myne...

THYL,

zich tusschen beiden stellende.

Scheid uit van twisten. Daer is iemand die u zal zeggen wiens bruid zy is.

Vier-en-twintigste en laetste tooneel.

DE VORIGEN, GRISELDE, SIMOEN.

BAES SNEDE.

Wat zie ik! Griselde met dezen verwenschten spring in 't veld dien ik nog gisteren myn huis ontzegd heb.

IDOMENEUS.

Jonge Springhaen!... wat beteekenen deze vrypostigheden die gy u met myne bruid toelaet.

SIMOEN.

Ik ga het u zeggen, sergeant Teederhart, het is myne vrouw.

BAES SNEDE EN IDOMENEUS.

Zyne vrouw!

GRISELDE.

Hy is myn man!

BAES SNEDE EN IDOMENEUS.

Haer man!

SIMOEN.

Sedert eene halve uer... Wenscht ons geluk, wy nooden u allen ter bruiloft.

IDOMENEUS.

Jongeling! gy schynt te vergeten dat wy eene kleine samenspraek op de vest hebben en dat....

SIMOEN.

Kom eerst op de myne, en zoo gy niet te vreden zyt...

BAES SNEDE.

Te vreden... te vreden!... Een oogenblik.

(Hy neemt Griselde by de hand.)

Bezie my meisje... hier vlak in 't gezicht.

(Griselde berst uit in lachen.)

Ik lach niet, meisje!..

ik heb geen lust om te lachen... Zwyg en antwoord my: Wat hebt ge my dezen morgen beloofd?

GRISELDE,

in vertwyfeling.

Dezen morgen?

BAES SNEDE.

Wat hebt ge my dezen morgen beloofd? Spoedig!

GRISELDE.

Van met u te trouwen, 't is waer!

BAES SNEDE.

Ha!..

GRISELDE.

Maer aengezien gy eerst afstand van myne hand voor Simoen gedaen en zelfs uwe toestemming in myn huwelyk gegeven hebt...

BAES SNEDE,

woedend.

Afstand gedaen... toestemming gegeven... Wie zegt dat? wie is de aertsschelm; de aertsleugenaer, de aerts... ik weet niet wat, die zulks beweren durft?

SIMOEN.

Gy zelf! zie hier ons kontrakt... gy zelf hebt er als voogd uwe toestemming op geteekend.

BAES SNEDE.

Ho! het is een bedrog, een schandelyk bedrog... Ik had vertrouwen

(Op Griselde wyzende.)

in u... Ik heb den eenen voor eten anderen akt geteekend, weêr zeker een trek van dien verwenschten deugeniet: maer, na dit zult ge in myn huis niet meer vernachten.

THYL.

Baes! ik stond gereed om u myne rekening te vragen.

BAES SNEDE.

Uwe rekening? gy hebt veel te goed.

THYL.

Ik geloof zelfs dat ik te kwaed heb.

BAES SNEDE.

Welnu! vaer er gelukkig mede en maek u weg want gy zyt te slecht om voor den duivel te dansen.

THYL.

Schryf het aen den balk; ik zal er u intrest van betalen.

SIMOEN.

Welnu! Thyl! dewyl baes Snede u weg jaegt, gy komt by my wonen ik ben u wel dat verschuldigd.

THYL.

Aengenomen!

(Tegen Griselde.)

Gy weet dat ik den aenstaenden kleinen zyne eerste part moet leeren spelen.

BAES SNEDE,

droevig.

Zoo Griselde... vaerwel! en laet den ouden baes Snede nu geheel alleen snyden.

GRISELDE.

O neen! neen! gy hebt te veel goedheid voor my gehad en als ge wilt blyven wy hier allen te samen wonen.

BAES SNEDE,

verheugd.

Welnu! ja dat zal my vertroosten. Gy zult hun den wolf geven, gy.

THYL.

Zonder missen.

IDOMENEUS.

Het schynt dat wy beiden gefopt zyn, oude! daer is myne hand tot verzoening; wy zullen te samen op hunne gezondheid drinken.

(Ter zyde.)

Inderdaed, waerom zou ik my bedroeven; een liefje verloren is tien andere gevonden.

BAES SNEDE,

het hoofd schuddende.

Ik die zoo wel van daeg meende te trouwen en den Heiligen Josef, patroon der bruidegoms, nog eenen bedeweg beloofd had!

THYL.

Vertroost u baes Snede... als 't God niet belieft zyne Heiligen kunnen het niet gebeteren.

Slotzang.

N.º 19. stemme: *Daer liep een pater langs den kant.*

De liefd' heeft weer gezegepraeld. (*bis.*)

Door 't huwlyk is ons lot bepaeld.

Jeugd, zyt weer verheugd

In deugd.

Ja zyt weer verheugd.

THYL,

aen het publiek.

N.º 20. stemme:

Er blyft m'u ook een gunst te vragen;
 Ik weet niet of 'k daer in zal slagen:
 O zegt my, met opregt gemoed
 Of waerlyk Thyl verhuizen moet?
 Maer stelt myn kluchte u niet te vreden,
 Gewoon aen beter aerdigheden,
 En denkt ge dat ge ook zyt gefopt,
 Volgt al 't voorbeeld van baes Snêe,
 Deelt in onze vreugde mêe.

KOOR.

De liefde heeft weer. enz.

HET GORDYN VALT.